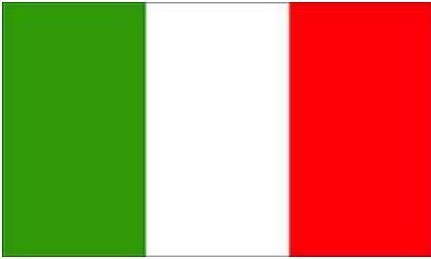

РЕПУБЛИКА ИТАЛИЈА (итал. *Repubblica Italiana*)

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Службени назив: Република Италија
Међународна ознака: IT; ИТА
Државно уређење: парламентарна република

Површина земље: 301 225 km²
Главни град: Рим
Службени језик: италијански
Временска зона: UTC +1, +2 (CES, CEST)
Позивни број: +39
Валута: евро

2. СТАТИСТИЧКИ ПОДАЦИ

Број становника (2011): 60 626 442
Радна снага (2010): 25 010 000
Стопа незапослености (септембар 2011): 8,3%

БДП (паритет куповна моћ 2010): 1 770 милијарди USD (1 548 816 милиона EUR)
БДП по становнику (паритет куповна моћ 2010): 29 400 USD
Раст БДП (2010): 1.3%

Стопа инфлације: 1,6%

Директна страна улагања (2010): 9 милијарди USD

Извоз (2010): 337 584 милиона EUR
Увоз (2010): 364 950 милиона EUR

3. КРАТАК ПРИВРЕДНИ ПРЕГЛЕД

Италија представља једну од најјачих европских привреда. Од раних шездесетих година италијанска економија одржава узлазни тренд: између 1970. и 1979. године, БДП је порастао за око 40%. У наредној деценији раст је успорен, али је и даље износио 25%. Деведесетих година раст БДП-а не прелази 13%, а у периоду од 2000. до 2009. године једва достиже 1,2%. У 2010. години, након двије године негативних промјена, поново расте и износи 1,3%. У структури бруто домаћег производа, највећи удио имају услуге 69%, индустрија и грађевинарство 28,8%, пољопривреда и рибарство 2,2%.

Италијанска привреда је препознатљива по малом и средњем предузетништву, дизајну, модној индустрији текстила, обуће и кожне галантерије и прехранбеној индустрији. У Италији је од посебне важности туристичка дјелатност која, захваљујући природним љепотама, историјском и културном наслеђу, представља трећи по величини извор иностраног прилива. Италија је подијељена на развијени сјевер с доминантним приватним фирмама и мање развијени, претежно пољопривредни југ.

Италијанско тржиште је високо развијено, слободно и отворено, и као такво изложено сталној и великој конкуренцији, као и продору капитала из земаља западног свијета који мијења власничку структуру реномираних и познатих италијанских фирми. Посљедњих година такав тренд је евидентан у прехранбеном сектору, банкарству, транспорту и дистрибуцији енергије.

Развојна стратегија италијанске привреде је у потпуности оријентисана ка малом и средњем предузетништву. У сарадњи са удружењем послодаваца у индустрији и трговини, Влада настоји да растерети фирме сувишних давања, да стимулише запошљавање и омогући излаз на инострано тржиште.

4. СПОЉНОТРГОВИНСКО ПОСЛОВАЊЕ

4.1 Топ 10 земаља извозних дестинација у 2010. години

Земља	% учешћа у укупном извозу
Њемачка	12,7
Француска	11,6
САД	5,9
Шпанија	5,7
Велика Британија	5,1
Швајцарска	4,6
Белгија	2,8
Пољска	2,7
Аустрија, Холандија	2,4
Кина	2,3

4.2 Топ 10 земаља увозника у 2010. години

Земља	% учешћа у укупном увозу
Њемачка	16,7
Француска	8,9
Кина	6,5
Холандија	5,7
Шпанија	4,4
Русија	4,1
Белгија	4,0
Швајцарска	3,5
Велика Британија	3,3
САД	3,2

4.3 Топ 10 производа које је Италија извезла у 2010. години

Производ	% учешћа у укупном извозу
Машине и опрема	17,8
Метали и метални производи	11,6
Текстил, одјећа и кожа	11,0
Транспортна опрема	10,2
Хемикалије и хемијски производи	6,7
Храна, пиће и дуван	6,6
Гума, пластика и други неметални производи	6,2
Електрична опрема	5,7
Остали прерађени производи	5,6
Кокс и деривати нафтних производа	4,3

4.4 Топ 10 производа које је Италија увезла у 2010. години

Производ	% учешћа у укупном увозу
Нафта и плин	15,8
Транспортна опрема	10,3
Метали и метални производи	9,8
Рачунари, електронска и оптичка опрема	8,8
Хемикалије и хемијски производи	8,7
Текстил, одјећа и кожа	7,0
Храна, пиће и дуван	6,9
Машине и опрема	6,1
Фармацеутски, хемијски и ботанички љековити производи	4,7

Извор: Италијански национални институт за статистику www.istat.it

4.5 Поступак увоза робе и услуга у Италију

Приликом увоза у Италију потребна је следећа документација: фактура, теретница и теретни лист. За текстил и одјећу, као и за другу робу, препоручује се прибављање сертификата о поријеклу од надлежне привредне коморе.

4.6 Ограничења при увозу робе

Увоз земаља које нису чланице ЕУ и европског економског подручја је ограничен само у осјетљивим категоријама покривеним ЕУ споразумима (као нпр. челик) или међународним споразумима (као нпр. крзна и слонова кост под конвенцијом).

Увоз из земаља ЕУ у Италију је слободан. Посебна ауторизација је неопходна за фармацеутске производе, биљке, живу стоку и храну која садржи живе организме.

4.7 Царински систем

За робу која увози из земаља које нису чланице ЕУ потребне су царинске формалности. Све о царинском закону и примјени, може се наћи на интернет страници www.agenziadogane.gov.it.

Царински прописи (regolamento) се могу пронаћи путем претраживача www.google.com тако што се укуца број прописа и година (нпр. regolamento 2913/92).

4.8 Порески систем

Италија нема таксу нити царину на робу из земаља чланица ЕУ и примјењује заједничку царинску тарифу ЕУ (0-20%) на индустријске производе увезене из трећих земаља. Слободан ток роба, услуга, капитала и рада у ЕУ се под Уговором Европског економског подручја проширио на Исланд, Лихтенштајн и Норвешку.

Увоз пољопривредних артикала који нису из ЕУ подложен је разним таксама, док за увоз из неких развијених земаља, нарочито у Африци, Карибима и Пацифику постоји специјални аранжман.

Мануфактурни производи који се увозе подлијежу порезу на додату вриједност (imposta sul valore aggiunto) на вриједност робе која је већ прошла царинску контролу, односно на CIF вриједност се додаје такса и било који други примјенљив додатак. Порез на додату вриједност који је плаћен на увезене компоненте материјала рефундира се приликом извоза.

У последњих неколико година систем корпоративног опорезивања у Италији пролази кроз велике реформе. Према новом пореском систему, порез на добит предузећа износи 27,50%. Предузећа и физичка лица која обављају производне активности у држави су предмет регионалног пореза на продуктивне активности (iRAP), чија је обична стопа 3,9%.

5. ТРГОВИНСКИ ОДНОСИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И РЕПУБЛИКЕ ИТАЛИЈЕ

5.1 Робна размјена Републике Српске и Републике Италије

У хиљадама КМ

Година	2008.	2009.	2010.
Извоз	320 444	303 762	340 505
Индекс	113	95	112
Увоз	440 613	359 012	356 359
Индекс	111	81	99
Укупно	761 057	662 774	696 864
Индекс	112	87	105
Разлика	-120 169	-55 250	-15 854

Извор: Републички завод за статистику Републике Српске

5.2 Топ 10 производа које је Република Српска извезла у Италију

Производ	% учешћа у укупном извозу
Обућа	10,46
Памучна пређа (осим конца за шивање)	7,42
Дијелови обуће	6,60
Дијелови за машине	5,74
Огревно дрво, иверје, пиловина, отпаци и остаци дрва	5,52
Жељезни или челични вијци, матице, заковице и клинови	4,61
Дрво	4,14
Жељезне или челичне конструкције	4,03
Остали шећери и прерађевине	3,38
Нафтна уља и уља од битуменских минерала и производи који садрже 70% или више масеног удјела нафтних уља или уља од битуменских минерала	2,84

5.3 Топ 10 производа које је Република Српска увезла из Италије

Производ	% учешћа у укупном увозу
Дијелови обуће	12,41
Полимери винил хлорида или других халогенираних олефина	4,74
Плоснати ваљани производи од жељеза или нелегираног челика	4,61
Профили од жељеза или нелегираног челика	4,00
Остали шећери и прерађевине	3,63
Памук	3,33
Говеђа кожа и кожа копитара	3,12
Памучна пређа (осим конца за шивање)	3,09
Вјештачка влакна	2,14
Жељезне или челичне конструкције и дијелови конструкција	1,87

Извор: Управа за индиректно опорезивање БиХ

Туризам

Италијански туристи су у 2010. години остварили 4 187 долазака што у односу на претходну годину представља пад од 2,3%. У исто вријеме остварили су 9 351 ноћења (пад од 3,9% у односу на претходну годину). По броју долазака страних туриста у РС у 2010. години, као и по броју ноћења Италија се налази на петом мјесту.

6. ОСНИВАЊЕ ПРЕДСТАВНИШТВА/ФИРМЕ У РЕПУБЛИЦИ ИТАЛИЈИ

Приликом оснивања трговинског друштва, грађани земаља које нису чланице ЕУ, морају испунити одређене законске услове и прибавити одређена одобрења:

- поднијети захтјев за добијање изјаве о непостојању разлога који оспоравају издавање одобрења за рад,
- поднијети захтјев за добијање потврде о параметрима који указују на расположивост потребних финансијских средстава за обављање дјелатности,
- располагати смјештајем.

Након прикупљених докумената, потребно је прибавити одобрење за привремени улазак код надлежне Полицијске управе (Questure), а затим у италијанском дипломатском представништву у својој земљи прибавити улазну визу.

У Италији постоје сљедећи правни облици обављања предузетничке дјелатности:

- предузеће појединца/породично предузеће, на чијем је челу једно лице и
- трговинско друштво, када два или више лица договоре вођење дјелатности ради подјеле добити.

Предузеће појединца/породично предузеће

Предузеће појединца је најједноставнији облик предузећа, у којем је предузетник једино одговорно лице с неограниченом одговорношћу које све посљедице и ризике сноси само.

За оснивање овог предузећа није потребан нотарски акт нити минимални капитал. Уколико у предузећу појединца сарађују блиски чланови породице предузетника, оно се може преименовати у породично предузеће. Оснива се на бази нотарског акта или на основу овјереног личног захтјева.

Трговинско друштво

1. Друштво лица, послује под именом фирме која представља ознаку за препознавање друштва и њеног правног облика. Основне карактеристике оваквог облика друштва су сљедеће:

- улога појединих чланова је важнија од уложеног капитала
- број чланова је ограничен, количина уложеног капитала није велика
- сви чланови друштва сnose одговорност за дугове друштва својом имовином (неограничена одговорност), и за дугове својих ортака (солидарна одговорност)
- управљање припада свим или појединим члановима друштва.

а) Једноставно друштво, друштво с неограниченом одговорношћу, погодно за све врсте привредне дјелатности, осим трговине, за чије оснивање није потребан одређени минимални капитал.

б) Јавно трговинско друштво, друштво с неограниченом одговорношћу за трговинске дјелатности

в) Командитно друштво, друштво с неограниченом одговорношћу у односу на чланове (управници) и чланове командиторе (одговарају у границама властитог улога). Чланови могу доприносити у капиталу и/или у раду.

2. Друштво капитала, правно лице које послује под именом фирме која мора да садржи ознаку о правно-организационом облику друштва.

а) Друштво са ограниченом одговорношћу - најмањи и најраширенији облик друштва капитала за чије је оснивање потребан минимални основни капитал у износу од 10.000 евра. Чланови друштва директно учествују у пословној дјелатности, а вођење друштва могу да препусте трећим лицима.

б) Друштво са ограниченом одговорношћу појединца - друштво са само једним чланом, за чије је оснивање потребан минимални основни капитал друштва у износу од 10.000 евра.

в) Акционарско друштво - За оснивање друштва потребан је минимални основни капитал од 120.000 евра, који је подијељен на акције (хартине од вриједности које се слободно продају и купују на тржишту, ако статутом није другачије одређено). Ову форму најчешће користе предузећа која имају високу стопу пословног ризика и велике инвестиције, најчешће у секторима велике индустрије, кредитних и финансијских институција, дистрибуције и сл.

г) Командитно акционарско друштво - представља друштво капитала с неограниченом одговорношћу у односу на чланове комплементарне (управници) и ограниченом одговорношћу у односу на чланове командиторе (одговарају у границама властитог улога), за чије је оснивање потребан минимални основни капитал од 120.000 евра.

7. ЧЛАНСТВО У МЕЂУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И АСОЦИЈАЦИЈАМА

Италија је међу земљама оснивачима Европске уније и Сјеверно-атланског савеза (НАТО). Такође, Италије је члан Г8 и Г20, као и већине значајнијих европских и глобалних организација као што су:

Свјетска трговинска организација:

www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/italy_e.htm

Савјет Европе:

www.coe.int

Свјетска Банка:

data.worldbank.org/country/italy

Међународни монетарни фонд:

www.imf.org/external/country/ITA/index.htm

EBRD, IBRD, IDA, IHO, ILO, MIGA, NATO, OECD, UN и друге.

8. БАНКАРСТВО И ФИНАНСИЈСКО ТРЖИШТЕ

У Италији послује 760 банака, односно 76 банкарских група, од чега 24 банке или банкарске групације котирају на берзи.

Двије највеће групе (UniCredit и Intesa Sanpaolo) држе 32,9 % система имовине, а затим слиједе три велике групе (Banca Monte dei Paschi di Siena, Banco Popolare and Unione di Banche Italiane) које држе 18,9%. Трећа категорија, која обухвата 58 малих група и самосталних банака (укључујући и специјализоване банке и филијале страних група), чине 36,9%. Преосталих 11,3 % држе 571 мала банка.

Структура италијанског финансијског система

Банке	760
Банкарске групе	76
Италијанске банке чланице банкарских група	205
Италијанске банке нечланице банкарских група	555
Филијале страних банака	75

Банкарски систем у Италији регулисан је Консолидованим законом о банкарству (il Decreto legislativo 1° settembre 1993, n. 385); Консолидованим законом о финансијама (il Decreto legislativo 24 febbraio 1998, n. 58); Законом којим се прилагођава италијански закон са одредбама Уговора о ЕЗ о монетарној политици и Европском систему централних банака (il Decreto legislativo 10 marzo 1998, n. 43).

Banca d' Italia је централна банка Републике Италије и дио Европског система централних банака и Евросистема.

Сједиште централне банке је у Риму, а филијале у сљедећим градовима: Анкона, Бари, Болоња, Каљари, Фиренца, Ђенова, Ливорно, Милано, Напуљ, Палермо, Торино, Трст и Венеција.

Странци који имају дозволу за боравак, могу отворити редовни текући рачун, а странци који немају дозволу за боравак, а бораве у Италији минимално шест мјесеци, могу отворити текући рачун за странце. Не постоје ограничења у међународним трансакцијама, али се уношење готовине и хартија од вриједности већих од 12.500 евра, у земљу и изван мора пријавити у UIC (Ufficio italiano dei cambi).

Банка нуди широк спектар банкарских услуга, како за физичка тако и за правна лица, од текућих рачуна преко кредитних картица, па све до услуга путем интернета и телефона.

9. РАДНО ПРАВО И ЗАПОШЉАВАЊЕ

Радно право је регулисано уставом, грађанским закоником, законом о раду и другим законима и актима. Услови рада и односи између радника и послодаваца су регулисани колективним уговорима са Удружењем индустријалаца и синдикатима.

Радни дан траје 8 часова, а радна седмица у просјеку 38 часова, али не више од 48 часова. Прековремени рад је регулисан колективним уговором и не смије премашити 250 часова годишње. Запослени имају право на 1 дан седмичног одмора и четири седмице годишњег одмора. Породиљско одсуство траје 2 мјесеца, а може се продужити за још 3 мјесеца уз накнаду плате од 80%.

Висина бруто плате зависи од врсте послова који се обављају, привредне гране и регије. Просјечна бруто плата ниже квалификованих запослених креће се у распону од 1.300 – 1.500 евра, запослених са средњим и вишим образовањем између 1.600 – 1.700 евра, док се бруто мјесечна примања запослених са високом стручном спремом креће у распону од 2.000 – 2.500 евра.

Доприноси за социјално осигурање су обавезни и обрачунавају се на бруто примања. Послодавац уплаћује Државном заводу за социјално осигурање двије трећине износа, а једна трећина иде на терет запослених. Допринос износи 32,7% од бруто дохотка.

Пореска стопа на доходак за бруто годишња примања до 26.000 евра износи 23%, за примања од 26.000 - 33.500 евра износи 33%, док за примања изнад 33.500 евра износи 39%. За примања изнад 100.000 евра, уведен је и допринос солидарности у износу од 4%.

Услови запошљавања, односно процедура за запошљавање грађана земаља које нису чланице ЕУ је сљедећа: прибављање радне дозволе, коју за њих њихов будући послодавац мора тражити код локалне канцеларије за рад; подношење захтјева за улазну визу Полицијској управи (Questure); са улазном визом и радном дозволом грађани подносе

захтјев дипломатским канцеларијама Италије за визу за Италију, која се издаје у року од 30 дана.

10. ПОСЛОВНИ ОБИЧАЈИ У РЕПУБЛИЦИ ИТАЛИЈИ

10.1 Сајмови

Детаљи о сваком сајму у Италији могу се пронаћи на страници www.italtrade.com – Fairs in Italy, а информације о свим свјетским сајмовима на којима учествују италијански излагачи на страници www.fierenelmondo.it. Информације о сличним догађајима, могу се пронаћи на страницама регионалних привредних комора Милана, Торина или Равене: www.mi.camcom.it; www.to.camcom.it; www.ra.camcom.it.

За робу која се уноси у Италију за потребе излагања на сајму, неопходан је АТА карнет. По завршетку сајма, могућа је коначна продаја узорака, а царинска пропусница привременог увоза, везана на АТА карнет се претвара у коначну царинску потврду увоза.

10.2 Празници

- 1. јануар - Нова година
- 6. јануар - Богојављење
- Ускрс и Ускршњи понедељак
- 25. април - Дан ослобођења
- 1. мај - Празник рада
- 2. јун - Дан Републике
- 15. август - Успење Пресвете Богородице
- 1. новембар - Сви Свети
- 8. децембар - Безгрешно зачеће
- 25. децембар - Божић
- 26. децембар - Свети Стефан

10.3 Радно вријеме

Државни институције раде од понедељка до петка од 9.00-17.00 часова.

Банке раде од понедељка до петка двократно: 8.30-13.30 / 14.40-16.10.

Трговине раде од понедељка до суботе, а велики трговински центри и недељом: 09:30-12:30 и 15:30-19:30; 10:00-22:00; 8.00-20.00.

Радно вријеме малих фирми, продавница и јавних служби је обично од 8.30 до 12.30 и од 15.30 до 18.30, од понедељка до петка. Велике компаније обично раде од 8.30/9.00 до 18.00/18.30, са паузом од сат времена за ручак. На југу и у централној Италији, радно вријеме је од 8.30 до 12.45 и од 16.30/17.00 до 19.30/20.00. У многим центрима, као што је Рим, пауза је од 13.30 до 15.30.

11. ОСТАЛЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

11.1 Евиденција инсолвентних предузећа

У Италији не постоји институција која издаје службене податке о финансијској солвентности и бонитету трговинских друштава, али се солвентност и бонитет може провјерити у извјештајима компанија као што су Dun & Bradstreet, које дају разне пословне информације.

11.2 Етикетирање и обиљежавање робе

Поријекло увозне робе назначено је на документима који прате пошिल्ку, а не на етикети производа. Али, одређени производи морају бити означени наљепницама са информацијом о њиховом садржају и мјесту производње. Посебно етикетирање је потребно за следеће робе: клавири, усне хармонике и слични инструменти; клинички термометри, козметика.

11.3 Међународни тендери и јавне набавке

Конкурси чија је вриједност једнака или већа од 5.000.000 евра објављују се на страницама службеног гласника ЕУ (Tenders Electronic Daily), на службеним језицима ЕУ. Конкурси у Италији се објављују у службеном гласнику (Gazzetta Ufficiale) www.gazzettaufficiale.it и најмање у двоје дневне новине националног карактера, те у дневним новинама регије за коју се конкурс расписује.

12. КОНТАКТИ

Државне институције

- www.finanze.it - Министарство економије и финансија, Одјељење за финансије
- www.dt.tesoro.it - Министарство економије и финансија, Одјељење за трезор
- www.tesoro.it - Министарство економије и финансија
- www.mef.gov.it - Министарство економије и финансија
- www.agenziaentrare.it - Пореска управа
- www.agenziadogane.it - Царинска управа
- www.interno.it - Министарство унутрашњих послова
- www.esteri.it - Министарство спољних послова
- www.giustizia.it - Министарство правде

Банкарске институције

- www.abi.it - Удружење италијанских банака
- www.acri.it - Удружење штедионица и банака
- www.ania.it - Удружење осигуравајућих друштава
- www.bancaditalia.it - Централна банка

Привредна струковна удружења

- www.confindustria.it
- www.ba.camcom.it

Адвокатска и нотарска удружења/коморе

- www.ordineavvocati.it

Маркетинг

- www.agenzia-marketing.it

Важнији медији

- www.mediasetonline.com
- www.rai.it
- www.la7.it

Амбасада БиХ у Италији

Амбасадор Њ. Е. г. Бранко Кесић

Нерезидентно покрива Републику Малту

Piazzale Clodio 12/int. 17, 00195 Roma, Italia

Тел. + 39 06 397 42 817

Факс + 39 06 390 30 567

Генерални конзулат БиХ у Италији

Генерални конзул г. Југослав Брдар

Via Luigi Galvani 21, 20124 Milano, Italia

Тел. + 39 02 669 82 707

+ 39 02 669 82 826

Факс + 39 02 669 84 688

Амбасада Италије у БиХ

Амбасадор Њ. Е. г. Raimondo de Cardona

Чекалуша 39, 71 000 Сарајево, БиХ

Тел. + 387 33 203 959

+ 387 33 203 960

+ 387 33 203 961

+ 387 33 218 021

+ 387 33 218 022

Факс + 387 33 659 368

+ 387 33 214 879

www.amsara.it